Kalmar kommun
WWW.KALMAR.SE

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2026-10-27

Kommunstyrelsen

§ 146

Yttrande över remiss av Vägen mot utfasning (SOU 2026:33)

Dnr KS 2026/0491

Handlingar

Utdrag ur vatten- och miljönämndens protokoll den 9 oktober 2026, § 58.

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse den 1 juli 2026.

Klimat- och näringslivsdepartementets remiss.

Bakgrund

Kalmar kommun är inbjuden att svara på remiss SOU 2026:33 Vägen mot utfasning. Utredningens uppgift har varit att ”föreslå styrmedel för att fasa ut fossila bränslen ur de sektorer som omfattas av EU:s ansvarsfördelnings-förordning (ESR) i den takt som krävs för att på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt nå det långsiktiga klimatmålet till 2045 samt de EU-åtaganden som Sverige har på klimatområdet.”

Vatten- och miljönämnden har tagit fram ett förslag till yttrande över remissen.

Överläggning

Under överläggningen redovisas följande förslag:

1. Anna Thore-Rosendahl (S) föreslår, med instämmande av Martin Arvidsson (MP) och Erik Ciardi (C), att kommunstyrelsen ska bifalla vatten- och miljönämndens förslag till yttrande.

2. Christopher Dywik (KD) föreslår att kommunstyrelsen ska bifalla vatten- och miljönämndens förslag till yttrande med följande ändringar:

   A. Sidan 2 – Yttrande, punkt 1
   Att följande lydelse:
   ”De hållbara alternativen ska löna sig i plånboken. Det behöver kosta mer att äga och köra ett fossildrivet fordon än ett eldrivet fordon, annars kommer inte skiftet till eldrift ske i den takt som behövs.”
   ersätts med:
   ”De hållbara alternativen ska löna sig i plånboken. Fossilfria alternativ behöver därför bli mer konkurrenskraftiga och attraktiva för hushåll

och företag."

B. Sidan 2 – Yttrande, punkt 2
Att följande lydelse:
"De fordon som tankas på bensin och diesel kommer att rulla på vägarna i många år till och behöver därför alternativa bränslen för att bryta fossilberoendet. Här löser inte elektrifiering problemet utan fortsatt satsning på biodrivmedel, exempelvis biogas, krävs."
ersätts med:
"Bensin- och dieseldrivna fordon kommer att finnas kvar under lång tid framöver. Därför är det viktigt att skapa förutsättningar för fossilfria och förnybara drivmedel som kan minska utsläppen från den befintliga fordonsflottan. Omställningen behöver vara teknikneutral och ta hänsyn till olika fordons- och transporters förutsättningar."

C. Sidan 2 – Yttrande, punkt 3
Att följande lydelse:
"Trängsel, hälsoaspekter och trafiksäkerhet är utmaningar som inte löses med elektrifiering utan de kräver transportoptimering och minskad biltrafik. Därför behövs även kraftfulla satsningar på transporteffektivitet."
ersätts med:
"Trängsel, hälsoaspekter och trafiksäkerhet är utmaningar som inte enbart löses genom elektrifiering. Därför behövs även satsningar som effektiviserar transportsystemet och skapar attraktiva alternativ för människors resor."

D. Sidorna 2–3 – Reduktionsplikt
Att följande tre meningar stryks:
"Kalmar kommun anser dock att förändringarna bör införas omgående, om möjligt redan 2027." "Det är därför av största vikt att förslaget bereds skyndsamt och införs så snart som möjligt." "Även möjligheten att öka inblandningen i en högre takt än föreslaget, om marknaden tillåter detta, bör ingå i utformningen av reduktionsplikten framåt."

E. Sidan 3 – Ekonomiska styrmedel
Att följande mening stryks i sin helhet:
"Kalmar kommun stödjer utredningens förslag om att skärpa fordonsskatten (malus) från tre till fem år samt att sänka gränsen för när skatten träder in från 75 till 50 gram koldioxid per kilometer."

F. Sidan 3 – Ekonomiska styrmedel
Att följande stycke:
"Kalmar kommun tillstyrker utredningens förslag om att införa en avståndsbaserad vägskatt med koldioxiddifferentiering för tunga fordon och delar också utredningens bedömning att prissättningen på fossila drivmedel måste spegla deras verkliga klimatkostnad enligt principen 'förorenaren betalar'. De föreslagna nivåerna på 83 respektive 88 öre/liter för Co2-skatt och 1.80 kr/liter energiskatt för bensin

respektive diesel är rimliga, vilket sammantaget ger ca 3.30 kr/liter högre pris vid pump."
ersätts med:
"Kalmar kommun anser att ekonomiska styrmedel inom transportsektorn behöver utformas med hänsyn till hushållens ekonomi, näringslivets konkurrenskraft och de skilda förutsättningarna i stad och på landsbygd. En eventuell förändrad beskattning av tunga vägtransporter behöver särskilt beakta företag med långa transportavstånd och får inte leda till oskäliga kostnadsökningar för hushåll och företag som saknar realistiska alternativ till vägtransporter."

G. Sidan 3 – Ekonomiska styrmedel
Att hela stycket som inleds med:
"Kalmar kommun ställer sig tveksam till utredningens förslag om att förlänga den tillfälligt nedsatta skatten på jordbruksdiesel."
ersätts med:
"Kalmar kommun tillstyrker utredningens förslag om att förlänga den tillfälligt nedsatta skatten på jordbruksdiesel. De gröna näringarnas konkurrenskraft behöver värnas samtidigt som omställningen underlättas genom åtgärder som gör fossilfria alternativ mer konkurrenskraftiga och praktiskt tillgängliga."

H. Sidorna 3–4 – Transporteffektivitet
Att följande lydelse:
"Kalmar kommun använder HYR-konceptet som vägledande princip för transport- och mobilitetsarbete. Styrning ska ske mot att resor och transporter är hälsofrämjande, yteffektiva och resurssnåla."
ersätts med:
"Kalmar kommun använder HYR-konceptet som vägledande princip för transport- och mobilitetsarbete. Styrning ska ske mot att resor och transporter är hälsofrämjande, yteffektiva, resurssnåla, samt att hänsyn tas till människors olika behov och möjligheten att välja transportslag.

I. Sidan 4 – Transporteffektivitet
Att följande mening:
"Kalmar kommun ser att styrmedel som främjar gång, cykel och kollektivtrafik och minskar andelen bilresande, det vill säga transporteffektivitet, saknas i förslaget."
ersätts med:
"Kalmar kommun ser att styrmedel som skapar bättre förutsättningar för gång, cykel och kollektivtrafik och därmed ger människor fler attraktiva alternativ för sina resor saknas i förslaget."

J. Sidan 4 – Transporteffektivitet
Att följande stycke:
"Om resandet med kollektivtrafik, gång och cykel ökar samtidigt som biltrafiken minskar blir effekten inte enbart minskade utsläpp utan även minskad trängsel, bättre luftkvalitet, ökad trafiksäkerhet, bättre folkhälsa, bättre motståndskraft mot klimatförändringar med mera."
ersätts med:

”Ökat resande med kollektivtrafik, gång och cykel kan bidra till minskade utsläpp, minskad trängsel, bättre luftkvalitet, ökad trafiksäkerhet och bättre folkhälsa.”

K. Sidan 4 – Transporteffektivitet
Att följande punkt:
”Större del av medlen i den nationella transportplaneringen för gång- och cykelinfrastruktur. Här kan Sverige inspireras av Irland och Österrike, där 10 % av budgeten för infrastrukturplaneringen öronmärks till cykelåtgärder.”
ersätts med:
”En större del av medlen i den nationella transportplaneringen bör kunna användas för gång- och cykelinfrastruktur utifrån lokala behov, trafiksäkerhet och samhällsekonomisk nytta.”

L. Sidan 4 – Transporteffektivitet
Att följande mening stryks:
”Införandet av en elcykelbonus som ger subventionering vid köp av elcykel.”

M. Sidan 4 – Transporteffektivitet
Att följande punkt stryks i sin helhet:
”Bättre möjligheter för kommuner att använda parkering som styrmedel.”

N. Sidan 5 – Övrigt
Att hela stycket som inleds med:
”Kalmar kommun är positiv till utredningens förslag om utvidgning av klimat- och energirådgivningen men anser också att det är värt att betona vikten av uppsökande arbete mot de grupper i samhället som har högst klimatpåverkan och energiförbrukning – det vill säga höginkomsttagare.”
ersätts med:
”Kalmar kommun är positiv till utredningens förslag om utvidgning av klimat- och energirådgivningen. Det uppsökande arbetet bör inriktas där rådgivningen bedöms kunna ge störst effekt och nytta. Här är nationell samordning och stöd för den lokala rådgivningen viktigt.”

Efter att överläggningen avslutats frågar ordföranden om kommunstyrelsen vill bifalla Anna Thore-Rosendahls med flera förslag eller Christopher Dywiks förslag. Han finner att kommunstyrelsen bifaller Anna Thore-Rosendahls med flera förslag.

Omröstning begärs. Kommunstyrelsen godkänner följande omröstningsproposition: ”Den som vill bifalla Anna Thore-Rosendahls m.fl. förslag röstar ja och den som vill bifalla Christopher Dywiks förslag röstar nej”.

Vid omröstningen avges 8 ja-röster, 3 nej-röster och 4 avstår enligt följande:

Ja: Dzenita Abaza (S), Lasse Johansson (S), Jenny Melander (S), Anna Thore-Rosendahl (S), Peter Akinder (S), Martin Arvidsson (MP), Erik Ciardi (C) och Johan Persson (S).

Nej: Christopher Dywik (KD), Mia Luäng (SD) och Petra Gustafsson (SD).

Avstår: Hanne Lindqvist (M), Måns Linge (M), Ellinor Troli (M) och Barbro Andersson (M).

Det innebär att kommunstyrelsen beslutar att vatten- och miljönämndens yttrande ska utgöra svar på remiss av Vägen mot utfasning (SOU 2026:33).

Beslut

Kommunstyrelsen antar vatten- och miljönämndens yttrande som sitt och överlämnar det till Klimat- och näringslivsdepartementet som Kalmar kommuns svar på betänkandet Vägen mot utfasning (SOU 2026:33).

Reservationer

Christopher Dywik (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag.

Mia Luäng (SD) och Petra Gustafsson (SD) reserverar sig skriftligen mot beslutet och anför följande:
”Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för de ändringsyrkanden som Christopher Dywik (KD) framförde i kommunstyrelsen och som vi stödde i omröstningen.

Vi anser att remissyttrandet tar för liten hänsyn till hushållens ekonomi, företagens konkurrenskraft och landsbygdens förutsättningar. Klimatomställningen måste vara teknikneutral, ekonomiskt rimlig och förankrad i människors vardag.

Vi är kritiska till de föreslagna höjningarna av reduktionsplikten och att kommunen dessutom vill införa förändringarna redan 2027 och öppna för snabbare höjningar. Vi är också kritiska till stödet för höjd drivmedelsbeskattning och skärpt och förlängd malus, det vill säga förhöjd fordonsskatt för nya bilar med höga koldioxidutsläpp.

I yttrandet beskrivs en prisökning vid pump på omkring 3,30 kronor per liter som rimlig. Vi saknar en konkret lokal analys av den samlade kostnadsökningen för arbetspendlare, lantbrukare och transportberoende företag. Att yttrandet efterfrågar kompensation är positivt, men det behöver framgå hur den skulle möta kostnadsökningarna för hushåll och företag i Kalmar kommun.

För många är bilen nödvändig för arbete, omsorg och familjeliv. Alla kan inte byta bil eller välja kollektivtrafik. Företag kan inte heller utan vidare ersätta sina fordon och arbetsmaskiner. Vi stödjer därför en förlängning av den tillfälligt nedsatta skatten på jordbruksdiesel.

Kommunstyrelsen

UTDRAG

Sammanträdesdatum
2026-10-27

Kalmar kommun bör kräva att fossilfria alternativ blir mer tillgängliga och konkurrenskraftiga. Kommunen ska inte driva på för högre kostnader utan att visa hur hushåll och företag ska klara dem.”

Sekreterare

Anette Mellström

Justeras

Johan Persson
ordförande

Hanne Lindqvist